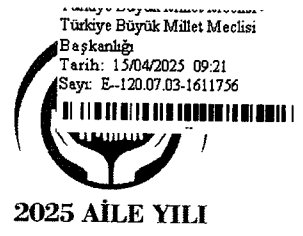

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-15513866
Konu : Soru Önergeleri (7/19597-7/19599)

7/19597 6K53
7/19599)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.11.2024 tarihli ve 1537295 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan ve Bakanlığımıza yöneltilen 7/19597 ve 7/19599 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/19597-19599 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C4991240-A0E8-499E-B917-BE7BA146CF01

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No:(312) 705 73 30

7/19597 ve 19599 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere (ihmal, istismar, taciz, şiddet vb.) karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Hiçbir çocuğun istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir. Çocuğun mağduriyeti ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmekte, çocuk ve ailesi hakkında derhal sosyal inceleme yapılmaktadır.

Yapılan inceleme sonucu çocuk ve aile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ihtiyaç duyduğu koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir. Adli süreç yakından takip edilmekte ve davaya müdahil olunmaktadır.

2023 yılında yayınlanan Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planında çocukların risklerden korunmalarına yönelik toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerin yürütülmesi ve çocukların risklerle karşı karşıya gelmemesi ve onlara yönelik güvenli alanların oluşturulmasına ilişkin eylemlere yer verilmiştir. Eylem planında yer verilen faaliyetler kurumlar arası iş birliği ile yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihmal ve istismardan korunmasına yönelik hizmetler; Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, İkincil Örselenmeyi Önlemeye Yönelik Hizmetler, Müdahale ve Rehabilitasyon Hizmetlerini kapsamaktadır.

Koruyucu ve önleyici hizmetler bağlamında yapılan çalışmalar:

- Bakanlığımızca her ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.
- Ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla “Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi” uygulamaya konmuştur. Proje kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir.
- 0-6 yaş aralığındaki çocukların bilişim teknolojileriyle uygun şekilde tanıştırılması ve dijital risklerden korunması amacıyla Bakanlığımızdan açılış izni alan özel kreş ve gündüz bakımevinden hizmet alan ebeveynler ile kreş ve gündüz bakımevi çalışanlarına “Bilişim Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli Kullanımı” başlıklı farkındalık eğitimleri verilmektedir.
- Ebeveynlerin gerçek oyun ve oyuncakların önemi konusunda farkındalıklarının artırılması ile oyun seçiminde ebeveynlere rehberlik sağlanması; kitapların çocukların gelişimi için önemi konusunda farkındalık sağlanması, oyunla ve kitapla doğru ve etkili zaman geçirilmesi teşvik edilerek dijital bağımlılığa karşı da koruyucu bir faktör

oluşturulması amacıyla Oyuncak ve Kitap Seçiminde Ebeveyn Rehberi hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayınlanmıştır.

- Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde “Sosyal Medya Çalışma Grubu” oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde müdahale etmektedir.
- Çocukları, ebeveynleri, çocuk alanında ya da çocuklarla çalışanları ve toplumu bilgilendirmek, bahsi geçen gruplarla iletişim kurulmasını ve farkındalık kazanımını sağlamak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY) isimli bir internet sitesi oluşturulmuştur. DUY internet sitesi ile yazılı, görsel, işitsel ve dijital yayınlardaki çocuklar açısından zararlı olabilecek içeriklerin Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan platformlara bildirilmesi, uzmanlarca incelenmesi ve bahse konu uygunsuz içeriklere ilişkin gerekli çalışmanın yapılabilmesi amaçlanmaktadır.
- 0-18 yaş grubu çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda rehberlik edilmesi amacıyla, çocuklara yönelik basılı eserler içerik yönünden incelenmekte ve uygun içerikli kitap listesi oluşturulmaktadır. Oluşturulan liste Bakanlığımızın resmi sayfasında yayınlanmaktadır.
- Bakanlığımız tarafından 0-18 yaş aralığındaki çocukların ihmal, istismar ve şiddetten korunması, iyilik hallerinin artırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla kapsayıcı ve modüler bir eğitim programı hazırlanmaktadır. Programın ilk aşaması olarak 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modüller tamamlanmıştır. Program; İhmal ve İstismarın Önlenmesi-Ebeveyn İçin Temel Bilgiler, Ebeveynlik, Gelişim, Duyarlı Bakım, Pozitif Disiplin, Günlük Rutinler, Dijital Ebeveynlik, Etkileşimli Rutinler: Oyun Oynama ve Kitap Okuma başlıklı modüllerden oluşmaktadır.

İkincil örselenmelerinin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Çocuğa yönelik ihmal, istismar, şiddet vb. vakalarının önlenmesi, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde planlanması ve uygulanabilmesi, ilk andan itibaren çocuğun yüksek yararı doğrultusunda vaka yönetiminin doğru planlanması, sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi ve mağdur çocuk ve ailesinin ikincil örselenmelerinin önlenmesi amacıyla nitelikli eğitimler almış, deneyimli ve farklı meslek disiplininden gelmiş personelden oluşan 315 personelle Uzman Müdahale Ekipleri 81 ilde oluşturulmuştur.
- İstismara uğrayan ya da uğradığı düşünülen çocukların ikincil örselenmeleri önlemek amacıyla adli görüşmeleri ile adli ve psikiyatrik muayenelerinin yapıldığı, sosyal gereksinimlerinin karşılandığı Sağlık Bakanlığına bağlı Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) kurulmuştur. Çocuk İzlem Merkezlerinde Bakanlığımızda görevli sosyal çalışma görevlisi görevlendirilmiştir.

Müdahale ve Rehabilitasyon hizmetlerine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psiko sosyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır. İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir.
- Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.
- Çok yönlü yaklaşım ve müdahaleyi amaçlayan Anka Çocuk Destek Programı, Bireysel İhtiyaç ve Risk Değerlendirme Formu (BİRDEF), Destekleyici Ortam Bileşenleri, Grup Çalışmaları, Bireysel Danışmanlık, Aile Çalışmaları, Destekleyici Personel İçin Yaklaşım İlkeleri, Krize Müdahalede Kurumsal Yaklaşım bileşenlerinden oluşmaktadır.
 - Bireysel danışmanlık çalışmalarında; evden kaçma, kendine zarar verme davranışı, intihar, istismar mağduru, kriz yönetimi, krize müdahale ve travma modülleri uygulanmaktadır.
 - Grup çalışmaları ise kişisel gelişim, sağlıklı yaşam, duygusal düzenleme, kişilik gelişimi ve bağımlılık olmak üzere 5 bölüm ve 78 oturumdan oluşmaktadır. Her bir oturumun 45dk sürmektedir. Kişilik gelişimi ve sağlıklı yaşam modülleri tüm çocuklara uygulanırken, suça sürüklenme, istismar mağduru olma, madde bağımlılığı, öfke kontrolü, dürtü bozukluğu vb. durumlara göre uygulanan modüller çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmaktadır.
 - Aile ile çalışmada öncelikle ailenin çocuğun güvenliğini tehlikeye atacak bir eylemde bulunma riski bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Çocuğun ailesi ile görüşme yapılmasına engel bir durum olmaması halinde ailenin de katılımı sağlanarak sözleşme yapılmaktadır. Rehabilitasyon süreci boyunca çocukla yürütülen çalışmaların yanı sıra çocukların ebeveynleri ya da bakım verenleri ile de mesleki görüşmeler ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Program kapsamında; ailelere, çocuk aile ilişkisinin güçlendirilmesi, etkin ebeveynlik becerileri, suça sürüklenen, madde bağımlısı ve istismar mağduru çocuğa yaklaşım konularında bireysel danışmanlık yapılmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.